

1. GODINE ŠEŠIKTOVANJA

Ko su „filmski prijatelji“?

Sanjao sam... Nadoh se na groblju gde su svi spomenici bili čudnovato obeleženi, 1822-1826, 1930-1934, uvek vrlo kratko vreme između rođenja i smrti. Na groblju beše jedan veoma star čovek. Upitam ga, kako je poživio toliko dugo a svi ostali pomreše tako mladi. Onda mi on reče: „Nije da mi rano umiremo, nego na nadgrobnim spomenicima ne računamo godine čovekovog življenja, već samo ono vreme kad je imao prijatelja“... Hajde da nazdravimo prijateljstvu!

Gregory Arkadin, 1955, *Confidential Report*

...all to je druga priča. Truče, ukoliko niste postali nekakav čovek ključ za umetničko delo, taj bar po moju uverenju, nećete iskopati iz čoveka tvorca nekog dela, jer tog „ključa“ ni on nije stvorio (sigurno sam, recimo, da tzv. „biografska metoda“ doživi provaljanje umetnosti nađu i prividni kuzin iz ogromno stvarnu stvar). Ukratko, nisam tražio velikane filma, pogotovo ne da ih intervjuišem. Sem dvojice, a i to bez novinarskih ambicija: Čarls Spensers Čaplina i Karta Teodora Drejera, jednolično, morao sam apornati, ako ništa drugo a zato jer su autori desetak filmova koji meni vrede više od sveg ostalog biografskog blaga. Njih sam tražio i pronašao. Na šetnje - iz redova njihovih uvažanih kolega - najčešće bili, izvanredno zanimljivi, naterani. U ova stlačaja čovaka susreti nisu bili slučajni i jurnosti - i zato sam im prirodno oslobođeni u svojim prvim intervjuima.